

ที่ นร ๐๕๐๖/๕๕๐๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๑

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง การอุปถัมภ์
และคุ้มครองพระพุทธศาสนา

เรียน เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างอิง หนังสือสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ สศ ๐๐๐๑/๑๓๘๗
ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๔๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ พศ ๐๐๐๖/๑๘๓
ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๑

ตามที่ได้เสนอเรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เรื่อง การอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของ
คณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๑ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒. รับทราบผลการพิจารณาของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้สำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติทราบด้วยแล้ว และได้เผยแพร่ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ พร้อมความเห็นและผลการพิจารณาของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติทางเว็บไซต์
ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบ และขอขอบคุณสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติที่ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

25 มิ.ย. 2551

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๘ - ๓๒๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔

www.cabinet.thaigov.go.th

[T/๒๐๔/๕๑ (เจตสุภา)]

ว.ลธ.
วทท. ๕๐.๕๐๓ 5 มิ.ย. 2551
ผอ.กลุ่ม 2๔ 25๕1
จวค. 19 มิ.ย. 51
วิ.

เรื่อง รายงานผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
กรณีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี
ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓
เรื่อง การอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง การอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา ซึ่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.) ได้ประสานกับกระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) ในประเด็นต่าง ๆ แล้ว ได้พิจารณาเสนอความเห็นและผลการดำเนินการต่อความเห็นของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังนี้

๑. ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ ประเด็นที่ ๑

รัฐบาลควรมีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๓ ได้บัญญัติไว้ว่า “รัฐต้องให้ความอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่นส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความสมานฉันท์ระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนา รวมทั้งสนับสนุนการนำหลักธรรมของศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต” (ตรงกับรัฐธรรมนูญปัจจุบัน มาตรา ๗๔) ปรากฏว่านโยบายของรัฐบาลปัจจุบันที่แถลงต่อรัฐสภายังไม่มีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น และยังไม่ครอบคลุมถึงภารกิจที่รัฐบาลจะต้องดำเนินการตามมาตรา ๗๓ ในเรื่องการส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความสมานฉันท์ระหว่างกันของศาสนาต่าง ๆ ซึ่งได้แก่งานศาสนิกสัมพันธ์รวมทั้งในการนำหลักธรรมของศาสนามาใช้ในการพัฒนาคน สังคม และประเทศชาติ และในการแก้ไขปัญหาสังคมที่เพิ่มมากขึ้นและมีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น

ความเห็นของ พศ.

พศ. ได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๕๑ - ๒๕๕๔) และแผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ของ พศ. ตามแผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๕๑ - ๒๕๕๔ ของรัฐบาล โดยสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลว่าด้วยนโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต และว่าด้วยนโยบายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม เกี่ยวกับการอุปถัมภ์ คุ้มครอง และทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ เพื่อให้มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังให้ประชาชนเข้าใจและนำหลักธรรมของศาสนามาใช้ในการเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาด้านพระพุทธศาสนา ดังนี้

๑.๑ ให้ความอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา สนับสนุนให้มีการพัฒนาศาสนสถานให้สะอาด สงบ ร่มรื่น สวยงาม เพื่อให้เป็นประโยชน์ด้านจิตใจต่อชุมชนและประชาชน

๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนศาสนศึกษาและศาสนทายาท เพื่อเผยแผ่ศาสนาธรรมและบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม เพื่อสันติธรรมในสังคม

๑.๓ สนับสนุนให้เด็ก เยาวชน และประชาชนได้ศึกษาศาสนธรรม และการนำหลักธรรมของศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต รวมทั้งร่วมประกอบพิธีกรรมทางศาสนามากขึ้นกับสมาชิกในครอบครัว

๑.๔ พัฒนาระบบการบริหารงานด้านศาสนาและบุคลากรทางศาสนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒. ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ ประเด็นที่ ๒

รัฐบาลควรจัดทำแผนทำนุบำรุงส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ประเทศไทยมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๔ แต่ยังไม่มีการจัดทำแผนทำนุบำรุงส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ทั้งที่พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ และศาสนาเป็นสถาบันหลักแห่งความมั่นคงของชาติ จึงทำให้การทำนุบำรุงส่งเสริมพระพุทธศาสนา ขาดเอกภาพ ขาดยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการที่เป็นแผนและแนวทางให้การทำนุบำรุงส่งเสริมพระพุทธศาสนาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้การทำนุบำรุงส่งเสริมพระพุทธศาสนามีปัญหาหลายประการ

ความเห็นของ พศ.

พศ. ได้จัดทำแผนทำนุบำรุงส่งเสริมพระพุทธศาสนา โดยใช้แผนปฏิบัติการ ๔ ปี ซึ่งประกอบด้วยเป้าหมายการให้บริการ กลยุทธ์ และประเด็นยุทธศาสตร์ ผลผลิตกิจกรรม ดังนี้

๒.๑ เจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์และวัดมีความเข้มแข็งในด้านการบริหารจัดการที่ดี เป็นศูนย์กลางชุมชน ส่งเสริมเผยแผ่หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาทั้งด้านปริยัติและปฏิบัติรวมทั้งการจัดการศาสนสมบัติ กลยุทธ์เพื่อพัฒนากิจการพระพุทธศาสนา สนองงานคณะสงฆ์และรัฐ

๒.๒ ประชาชนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี กลยุทธ์เพื่อส่งเสริมการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

๒.๓ พระภิกษุสามเณร และประชาชนได้รับการศึกษาพระปริยัติธรรม กลยุทธ์เพื่อส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรม

(๑) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา
ผลผลิต พระพุทธศาสนาได้รับการทำนุบำรุง

กิจกรรม - การบูรณะพัฒนาวัดและดูแลทำนุบำรุง ศาสนสถาน
ศาสนาวัตถุ

- อุปถัมภ์คุ้มครองและพัฒนาคณะสงฆ์

- การจัดการศาสนสมบัติ

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การนำหลักธรรมสร้างความเข้มแข็ง
ให้แก่ชีวิตและสังคม

/ผลผลิต ...

ผลผลิต พระพุทธศาสนาได้รับการส่งเสริมและเผยแพร่หลักธรรม
กิจกรรม - พัฒนาพุทธมณฑลให้เป็นศูนย์กลางวิชาการ
พระพุทธศาสนาโลกและศูนย์การเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา

- การเผยแพร่พระพุทธศาสนา

ผลผลิต ผู้ได้รับการศึกษาพระปริยัติธรรม

กิจกรรม - การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา

- การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม - บาลี

๓. ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ ประเด็นที่ ๓

รัฐบาลควรจัดให้มีพระราชบัญญัติอุปถัมภ์คุ้มครองพระพุทธศาสนา

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๓ ได้บัญญัติให้รัฐ
ต้องอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา รัฐบาลจึงควรจัดให้มีพระราชบัญญัติอุปถัมภ์และคุ้มครอง
พระพุทธศาสนาเพื่อเป็นกฎหมายลูกรองรับมาตรา ๗๓ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(ตรงกับรัฐธรรมนูญปัจจุบัน มาตรา ๗๙)

ความเห็นของ พศ.

เห็นด้วย ซึ่ง พศ. ได้นำร่างพระราชบัญญัติอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา
พ.ศ. เสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๐) ซึ่งที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ได้พิจารณาแล้ว
มีมติให้ พศ. นำกลับมาพิจารณาเพิ่มเติมใน ๓ ประเด็นหลัก คือ

๓.๑ พิจารณาตามความเห็นและข้อสังเกตของสำนักงบประมาณ

๓.๒ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรณีผลการวิจัยของ วธ.

๓.๓ จัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและผู้เกี่ยวข้อง

อย่างกว้างขวาง

ในการนี้ พศ. ได้ดำเนินการในประเด็นที่ ๑ และ ๒ ไปแล้ว เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๑
ส่วนประเด็นที่ ๓ นั้น พศ. ได้ขอความร่วมมือจากจังหวัดทุกจังหวัดให้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็น
ของประชาชนและผู้เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวางที่มีต่อร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้ว

๔. ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ ประเด็นที่ ๔

รัฐบาลควรปรับปรุงพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งใช้มาเป็น
เวลากว่า ๔๐ ปี แล้ว ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน รัฐบาลจึงควรปรับปรุงพระราชบัญญัติคณะสงฆ์
ฉบับดังกล่าวเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ รองรับพระธรรมวินัย ส่งเสริมพระภิกษุสามเณรให้เจริญ
ในไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา ทำให้เป็นแหล่งเผยแผ่ธรรม ขยายปัญญาสู่ชุมชน ให้การบริหารคณะสงฆ์
เป็นไปตามหลักพระธรรมและหลักการบริหารที่ดี และสามารถควบคุมความไม่เหมาะสมต่อการประพฤติ
วิปริตผิดพลาดจากพระธรรมวินัย เพื่อให้พระสงฆ์อยู่ในสมณสาธูป

/ความเห็นของ พศ. ...

ความเห็นของ พศ.

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. คณะรัฐมนตรีได้พิจารณารับหลักการพร้อมทั้งได้มอบให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาในรายละเอียด ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาณะดังกล่าวมีนายมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธาน คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ดังกล่าว รวม ๑๒ ครั้ง ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๕ ขณะนี้ได้ผ่านคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว และอยู่ในระหว่าง การพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๑ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒. รับทราบผลการพิจารณาของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๑

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๕ มิ.ย. ๒๕๕๑